

СМЪРТТА (БАЛАДА)

Георги САВЧЕВ

Abstract. In 1914 the semi-monthly magazine “Otechestvo” [Fatherland] was published, intended for the fighters from the front - the Balkan War 1912-1913 was over and it is not yet known that in a year Bulgaria will go to war again - the European War 1915-1918. The magazine contains stories about the military exploits of Bulgarian officers and soldiers, works of art by famous writers, poetry and many photos and illustrations. The Belogradchik writer Georgi Savchev (1883-1949) also participated in the issues of Otechestvo from 1914 with poetry.¹⁾

Keywords: Georgi Savchev, military lyrics

ТАМ²⁾

Неспиран вой от пушки и гранати.
Настръхнала смъртта за жертви бди,
През трупове летиме кат крилати.
След нас алеят кървави следи.

Мъгла и дъжд – и вятър злобно вие:
Долют ехти от виковете и гръм. –
Припада здрач и бърза да закрие
Навред послани с нови жертви хълм.

Георги Савчев (1883, Белоградчик – 1949, София)

СМЪРТТА³⁾

(Балада)

Не виждат се нийде по хълма вразите.

Утихна и кървавий бой

Прибират се бледи и морни борците,

Жадувачи сладък покой.

Там нейде в морето Феб бавно потъна
Кат чайка с ранени криле:
Нощ черна надвисна и страстно прегърна
Пустинното бойно поле.

Зад облак пурпурен далеко в безкрая
И месечко плахо изгря:
Долината глуха потъна в омая,
В мълчание всичко замря.

Окичена в рози и в бяла завивка
Засмяна пристигна смъртта,
Огледа се страстно и с хищна усмивка
Тревожно извика в нощта:

Аз силно ви любя и вечно желая,
Елате на паметен пир !
С любимците свои обичам да играя
В това е моя кумир.

Елате задружно да идем в морето,
Там нимфи ни чакат сега,
Станете и вие убити в полето,
Незнающи земна тъга !

Вик адски отекна, зачуха се стъпки
Убитите бяха на крак
И мощно зовяха те новите жертви
В боя със заклетий ни враг.

И цели дружини в миг тамо събрани,
Безмълвно ограждат Смъртта,
По техните живи разядени рани
Още не е засъхла кръвта.

И горко там някой високо заплака –
Застенаха всички тогаз
А други пък нейде невидими в мрака
Проклеха рождений си час ...

КОШМАРНА НОЩ⁴⁾

Прокобна тежка нощ; не мога да заспя ...
По родни край чаровен блян сладък ме опива,
Всред спомени рояк аз мълком се топя
И в скъб за теб, жена, сърцето ми унива.
На буйний взор умора не тежи:
Пред мен морето стихнало лежи
И сякаш спи под лунния светлик,
Вълни не бърчат светлия му лик –
Във водите, дивно посребрени,
И тая нощ пак идеш ти
И будиш тръпки лед – студени –
Защо покоя ми смути ?
Ти гледаш ме – и твоите очи
По-ярки са от слънчеви лъчл !
И пееш ти за щастие и любов –
Тъга и нега диша твоя зов.
Припяваш ти: Прости, о мили мой !
Дали и теб в героите ще зърна.
Честита ще ли пак да те прегърна ?

Прости и спомняй ме всред кървавия бой ! ...

.....

Иди си, о дете ! Аз искам да забравя
Ония светли дни на щастие и любов !
В душата ми сега зъл демон се изправя
И тръпне любовта пред неговия зов !
Разбити челюсти пред мен се злобно смеят:
Устата плюят в кръв прехапаний язык, -
Виж черепи безброй – в тях дупки страшни зеят;
Пред мен лежат тела надушчени от шик.
Шурти невинна кръв и сякаш оживява, -
Тя в стаята пълзи, катери се по мен
И всеки миг расте, и бърже семенява
И кат порой шурти, клокочи ноц и ден ...
Иди си, о дете, не ме мъчи.
В сърце ми няма пламък и лъчи.
Смъртта за друга обич ми нашепва,
И в други сънища душата ми потрепва.
Недей ме чака ти в уютни башин кът.
Макар и жив останал, аз грохнал ще се върна
Ще литна пак напред в шеметно стръмен път
И там в неравен бой кат вешка ще посърна.

.....

Разсъмнало. Морето сякаш се събуди:
Блестят вълните – дивни изумруди, –
Не склопил ош очи за отмора,
Аз гледам как във ведрее простора.
Тъй хубав е настъпилият ден !
О Боже, що не слееш в дни нощите
За да изчезне на всегда от мен

Свещений дух на жертвите избити ? ...

ЕЛЕГИЯ⁴⁾

Отхождат в пустота най-свидните ми дни,
Далеч в поробен край и в бой неравен,
А може би о мен смъртта да осени
И в някой див усой остана там забравен.

И ако някой ден с героите и аз
С измъчено сърце дома се върна,
Дали ще плача там от щастие тогаз ?
Всред живите дали и майка си ще зърна ?

БЕЛЕЖКИ

1. Compiled by V. V. Toshev (toshev@chem.uni-sofia.bg)
2. Отечество, год. 1, кн. 1, 15 юли 1914 г.
3. Отечество, год. 1, кн. 2, 15 август 1914 г.
4. Отечество, год. 1, кн. 3, 15 септември 1914 г.

© 2020 Venets: Author/Editor

